

"23 MART DÜNYA METEOROLOJİ GÜNÜ"

BASIN BİLDİRİSİ

Birleşmiş Milletler'in teknik ve bilimsel konuları ile ilgili bir uzmanlık kuruluşu olan Dünya Meteoroloji Teşkilatı'nın ana sözleşmesinin 23 Mart 1950 yılında imzalanması nedeniyle 1961 yılından itibaren, her yıl 23 Mart Dünya Meteoroloji Günü olarak kutlanmaktadır. Bu günün aynı zamanda Dünya Meteoroloji Teşkilatı'nın 50'nci kuruluş yıldönümüne rastlaması kutlamaları daha da anlamlı hale getirmektedir.

Dünya Meteoroloji Teşkilatı bu gün için kamuoyunun gündemini oluşturan güncel bir konu belirlemektedir. Üye ülkeler de gündemi bu konu üzerine yoğunlaştırarak, basın ve medyanın da katkıları ile bu günü kutlamaktadırlar.

Böylece meteorolojik hizmetlerin kamuoyuna daha iyi anlatılması, bilim ve teknolojiadaki gelişmenin halka duyurulması daha kolay olmakta, meteoroloji ile diğer kurum, kuruluş ve enstitüler arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi mümkün olmaktadır. Bu yıl ki Dünya Meteoroloji Günü'nün konusu Dünya Meteoroloji Teşkilatı'nın hizmette 50'nci yılı olarak belirlenmiştir.

Yarım asırdır insanlığın hizmetinde olan Dünya Meteoroloji Teşkilatı bugün, Birleşmiş Milletlerin atmosfer olayları, atmosferin kara ve denizlerle etkileşimi, iklim ve su kaynaklarının dağılımı gibi konularda yetkili bir organ haline gelmiştir. 50 yıl içinde üye sayısını 30'dan 185'e çıkaran teşkilat, ülkelerin meteoroloji ve hidroloji servisleri arasında küresel işbirliğinin gelişmesine katkıda bulunmaktadır.

Uydu teknolojisindeki gelişmeler, uzayın barışçıl amaçlarla kullanılmasına yönelik birleşmiş milletler kararı Dünya Meteoroloji Teşkilatı'nın hava gözlemleri programını başlatmasına temel oluşturmuştur.

Bu gün bu program sayesinde uydular ve dünya üzerindeki meteorolojik ölçüm merkezlerinden günlük olarak 15 milyon veri alınabilmektedir. Bu veriler kullanılarak hazırlanan yaklaşık 2000 hava haritasının işlenmesi ve dağıtımı teşkilata üye ülkeler arasında uyumlu bir şekilde yapılmaktadır.

Ozon gözlemleri ve hava kirliliği ölçümleri sonucunda atmosferik kimyasal reaksiyonlar hava partikülleri ve sera gazlarının değişimi ve taşınımı hakkında çok önemli bilgiler alınmaktadır ve bunların iklim değişiklikleri üzerindeki etkileri konusunda çalışmalar yürütülmektedir.

Bu gün yer/atmosfer sisteminin ısı dengesini düzenleyen ve onun ısınmasını sağlayan küresel boyutlu etkinin sera etkisi olduğu konusunda bir şüphemiz bulunmamaktadır. 19.yy. sonlarında başlayan ısınma 1980'li yıllardan sonra daha da belirginleşerek, hemen her yıl bir önceki yıla göre daha sıcak olmak üzere küresel sıcaklık rekorları kırılmıştır. 1998 yılı hem küresel hem de kuzey ve güney yarımkürelerinin ortalamaları açısından 1860 yılından beri yaşanan en sıcak yıl olmuştur. Geçtiğimiz son 10 yıl ise 1000 yılın en sıcak yılları olarak kayıtlara geçmiştir. Gelecekte dünyanın bazı bölgelerinde kasırgalar, seller, taşkınlar gibi hidrolojik ve meteorolojik kaynaklı olayların şiddetinde artışlar olurken bazı bölgelerde uzun süreli kuraklıklar ve çölleşme olayları görülebilecektir. Artık iklimin değişip değişmediğinden ziyade, nerede, ne zaman ve ne kadar değişeceği soruları sorulmaktadır. Türkiye, küresel ısınmanın, özellikle su kaynaklarının zayıflaması, orman yangınları, kuraklık ve çölleşme ile bunlara bağlı ekolojik bozulmalar gibi ön görülen olumsuz şartlarından etkilenebilecek risk grubu ülkeler arasında sayılmaktadır.

Her yıl binlerce kişinin ölümüne ve milyon dolarlarla ifade edilen maddi zararlara yol açan orman yangınları taşkın, kuraklık, toprak kaymaları ve tropik fırtınalar ile zararlı böcekler gibi doğal afetlerin % 70'i hidrolojik ve meteorolojik karakterlidir.

1971 yılında Dünya Meteoroloji Teşkilatı'nın uygulamaya koyduğu tropik siklon programı bu zararların azaltılması konusunda hayli başarılı olmuştur. Fırtınaların önceden ihbarı ve ülkeler arasındaki işbirliği bu başarıda önemli rol oynamıştır. Ayrıca doğal afetlerin azaltılması konusunda Dünya Meteoroloji Teşkilatı teknoloji transferi ve altyapı oluşturulmasında önemli katkılarda bulunmuştur.

Küresel atmosferik araştırma programları sayesinde sayısal hava tahmin modelleri geliştirilmiş, hava tahmininde zaman aralığı 8-10 güne çıkarılmıştır. Hava tahminindeki tutarlılık oranının artması sosyoekonomik aktiviteleri yakından ilgilendirdiği kadar, hava ve iklim ile ilgili doğal afetlerin önceden ihbar edilmesinde hayati önem taşımaktadır.

Geçmiş 50 yıl içindeki başarılı çalışmaları ve dünyanın karşı karşıya bulunduğu atmosferik olaylar, Dünya Meteoroloji Teşkilatı'nın gelecekte de önemli bir rol üstleneceğini göstermektedir.

Dünya Meteoroloji Teşkilatı'nın hizmette 50'nci yılının konu edildiği bu günde Meteoroloji Genel Müdürlüğü'müzün geçmiş 50 yılına da gözetmek yerinde olacaktır.

Başlangıçta telsizle yapılan haberleşme, teknolojideki gelişmelere paralel olarak bilgisayar ortamına taşınmıştır. Meteorolojik gözlem, analiz ve tahminlerde kullanılan alet, cihaz ve donanımlar modernize edilirken, havacılık açısından önem taşıyan otomatik istasyonlar devreye sokulmuştur. Genel müdürlüğümüz dünya ile olan entegrasyonunu gerçekleştirmiş, dünyanın önde gelen meteoroloji merkezlerine üye olarak kendi konusunda dünya ile birlikte hareket eden bir kurum olmuştur. Son yıllarda telekomünikasyon alanında gerekli projeler gerçekleştirilmiş, yurt içi ve yurt dışı bağlantılarını yeni sistemlerle daha hızlı ve daha güvenli hale getirmiştir.

1994 yılında döner sermaye işletmesi yönetmenliğinin kabul edilmesi ile ürettiği bilgi ve hizmetler karşısında gelir elde etme imkanı bulunmuştur. Elde edilen bu gelirle Genel Müdürlüğümüz kendi ihtiyaçlarının önemli bir kısmını karşılayabilir hale gelmiştir.

Yeni yüzyılda modern, çağdaş meteorolojinin yaratılması amacıyla teknolojik yatırımlara hız verilmiştir. Meteorolojik uydu yer alıcı sistemleri ve meteorolojik radar projesi uygulamaya konulmuştur. Ankara Elmadağ'da kurulan sistemin yanı sıra Dünya Bankası ile yürütülen proje çerçevesinde bütün Türkiye'yi kapsayacak şekilde radar ağı oluşturulması çalışmaları devam etmektedir.

İnternet projesini gerçekleştirerek hava tahminleri ile ilgili diğer modelleri de mukayese amaçlı değerlendirme imkanına kavuşan Genel Müdürlüğümüz Meteorolojinin Sesi Radyosu'nun FM yayınına geçebilmesi ve televizyon yayını yapabilmesi için girişimler başlatmıştır.

Dünya Meteoroloji Teşkilatı'nın Avrupa Bölge Birliği'nde bir eğitim merkezi olmak için yapılan başvurumuz kabul edilmiş, konuyla ilgili protokol hazırlanarak imza aşamasına gelmiştir. Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2000'li yıllara bölgesinde bir eğitim merkezi olarak girmektedir.

Öte yandan bu kış mevsimi ülkemizde meteorolojik açıdan son derece zor şartlarda geçmiştir. Bu konuda yayınladığımız meteorolojik ihbarlarla kamuoyu bilgilendirilmiş ve neredeyse % 100'e varan tutarlılık oranıyla televizyon kanallarında "Hava Durumu" programlarının en fazla izlenen ve hiç endişe duymadan inanılan, güvenilen programlar haline gelmesi ise kurumumuza verilen en büyük mükafat olmuştur.

Değerli basın mensupları;

Meteoroloji Genel Müdürlüğü geçen 50 yıl içinde olduğu gibi gelecekte de hava tahminlerindeki gibi tarıma ve endüstriye yönelik meteorolojik tahminlerde de sağlıklı ve tutarlı bilgilerle Türk Milletinin hizmetinde olacaktır.